

Haapaveden yläkoulun lukuvuosisuunnitelma 2023-24

Sisälllys

Koulun toiminta ja kehittäminen.....	2
Rehtorin katsaus lukuvuoteen 2023 - 24	2
Toiminta-ajatus.....	4
Arvopohja.....	4
Laaja-alainen osaaminen	6
Koulun kehittäminen 2023 - 2024 (laatukäsikirja)	7
Koulukirjasto	8
Hankkeet, projektit ja kansainvälisyystoiminta	8
Opetuksen yleinen järjestäminen	9
Opetusryhmät, oppilasmäärät ja koulun henkilökunta.....	9
Koulun muu henkilöstö	10
Loma- ja työajat	10
Päivittäinen työaika, jaksotus.....	11
Tuntikehyksen käyttö.....	11
Työryhmät	12
YS-ajan käyttö.....	13
Osa-aikainen erityisopetus.....	14
Oppilasennuste	15
Opettajien erillistehtävät.....	15
Teemapäivät, tapahtumat ja kilpailut	16
Muut opetuksen järjestämiseen liittyvät ratkaisut	18
Monialaiset oppimiskokonaisuudet	19
Koulun ulkopuolella annettava opetus.....	19
Tapahtumakalenteri	19
Opintoretket ja leirikoulut.....	20
Yökoulut.....	21

Oppilaiden osallisuus	21
Oppilaiden osallisuus opetuksen järjestämisessä	21
Oppilaskunta	22
Tukioppilaat.....	22
Kestävä kehitys.....	23
Kodin ja koulun yhteistyö.....	23
Osallistaminen ja yhteistyö	23
Yläkoulun vanhempainyhdistys.....	24
Valinnaisaineet ja niiden järjestäminen	25
Arviointi.....	25
Lukuvuoden oppilasarviointi.....	25
Kerhot.....	26
Liitteet	26

Koulun toiminta ja kehittäminen

Rehtorin katsaus lukuvuoteen 2023 - 24

Yläkoulun oppilasmäärä lukuvuoden 2023 - 2024 alkaessa oli 290, mikä on kaksi oppilasta edellisen lukuvuoden alkua vähemmän. Seitsemännen luokan oppilaita on 102. Pienryhmissä on yhteensä 44 oppilasta. Laaja-alaista erityisopetusta annetaan 50 tuntia viikossa. Oppilasennusteen mukaan yläkoulun oppilasmäärä on hienoisessa laskussa alentuneen syntyvyyden ja paikkakunnan muuttotappion takia. Nähtäväksi jää, että mikä on kuntaan suunniteltujen energiantuotanto- ja teollisuusinvestointien vaikutus väestökehitykseen ja sitä kautta koulujen oppilasmääriin.

Tänä syksynä Haapavedellä toimivista perhekodeista käsin yläkouluun käy yhteensä seitsemän oppilasta. Lukuvuoden aikana uusia nuoria yleensä tulee paikkakunnan perhekoteihin lisää, mikä hivenen nostaa yläkoulun oppilasmäärää keväeseen mennessä. Teknologia kylän tiloissa toimii erillinen etupäässä perhekotilapsille räätälöity pienryhmä, jota voidaan käyttää pienluokkasijoituksiin muidenkin kuin perhekodeista tulevien oppilaiden kohdalla. Uutena yläkoulun ryhmänä tänä syksynä aloitti kehitysvammaisille lapsille tarkoitettu ryhmä, jonka kotiluokka sijaitsee Mäkirinteen koulun tiloissa yläkoulun tilanpuutteen takia. Yläkoulun muut pienryhmät opiskelevat uuden koulurakennuksen tiloissa. Yhteisen lukujärjestyksen kannalta on parasta, että yläkoulun yleisopetuksen oppilaat ja erityisen tuen piirissä olevat 7. – 9. luokat ovat samassa lukujärjestysohjelmassa. Luokat sijoitetaan lukujärjestyksissä yläkoulun luokkien rinnalle ja ne noudattavat yleisopetuksen lukujärjestystä niiltä osin kuin se on opetuksen järkevän järjestämisen kannalta tarpeen.

Lukuvuonna 2023 - 24 yläkoulu opiskelee vuonna 2016 hyväksytyt opetussuunnitelman mukaisesti. Suurin nykyisen opetussuunnitelman mukanaan tuoma muutos oppisisällöissä näkyy kädentaitoaineissa. Enää ei ole erillistä tekstiilityötä ja teknistä työtä kuten aikaisemmin, vaan käsityö, jossa poikien ja tyttöjen oppisisällöt ovat yhteneväisiä. Valinnaisilla kursseilla toki on mahdollisuus valita käsityötä, joka painottuu tekstiili- tai teknispuhjaisesti. Taito- ja taideaineiden asemaa vankistaa se, että 8. ja 9. luokille valittavista valinnaisaineiden

tunneista vähintään yksi kolmasosa täytyy olla taito- ja taideaineita. Eri oppiaineissa opetussuunnitelman muutos on tuonut mukanaan oppisisältöjen muutoksia ja pieniä muutoksia oppituntimäärissä ja oppituntien sijoituksissa eri luokka-asteille. Äidinkieltä, matematiikkaa, liikuntaa ja musiikkia opiskellaan yläkoulussa yksi viikkotunti aiempaa enemmän. Ruotsin opiskelua puolestaan on varhennettu yläkoululuokilta alakoululle kaksi viikkotuntia ja englannin opiskelua yksi viikkotunti. Nykyinen opetussuunnitelma monipuolistaa oppilaan arviointia ja antaa oppilaalle aiempaa enemmän mahdollisuutta vaikuttaa opiskelunsa sisältöihin.

Opettajakunta koulussamme on valtaosin tehtävänsä muodollisen kelpoisuuden omaavaa ja väliaikaiset viranhaltijat sekä tuntiopettajatkin ovat toimineet useita vuosia opetuslalla. Viime vuosina koulullemme on ollut huomattavan suuria vaikeuksia saada muodollisen kelpoisuuden omaavia opettajia, tai ylipäättään kehtään opettajia joihinkin oppiaineisiin. Rekrytointiongelmia liittyvät muutamissa aineenopettajaryhmissä liian vähiin supistuneeseen opettajakoulutuksen aloituspaikkamäärään ja nähtävissä olevaan nuorten opettajien pyrkimykseen hakeutua töihin suurempiin kaupunkeihin. Tänä vuonna päätettiin kokeilla rekrytointipalkkion maksamista kelpoisille vakinaisiin virkasuhteisiin valituille erityisopettajille. Tulokset olivatkin erittäin lupaavia, ja rekrytoinneissa onnistuttiin viime vuosia paremmin.

Lukuvuodeksi 2023 - 24 vakinaisessa opettajakunnassa tapahtui muutoksia kolmen opettajavaihdoksen verran. Yksi ulkopaikkakuntalainen opettaja hakeutui töihin kotipaikkakunnalleen, ja kaksi opettajaa jäi eri syistä virkavapaalle. Opettajamäärä lisääntyi yhdellä opettajalla edellä kerrotun uuden opetusryhmän koululle siirtymisen myötä. Työsuhteisen henkilöstön määrä lisääntyi kolmella uuden opetusryhmän sekä perusopetukseen siirtyneiden ukrainalaislasten ja henkilökohtaista ohjausta tarvitsevien oppilaiden tarpeiden takia. Henkilökohtaisten ohjaajien palkat maksaa muu kunta kuin Haapavesi. Yläkoulun opetushenkilökunnasta runsas kolmannes on ulkopaikkakuntalaisia ja loput haapavetisiä opettajia.

Yläkoulun käytössä on Primus-hallinto-ohjelma. Wilma on Primuksen www-liittymä. Sen avulla opettajat merkitsevät arvioinnit, poissaolot ja muut merkinnät. Sen kautta on myös mahdollista viestiä huoltajien kanssa. Uusia ominaisuuksia otetaan Wilmassa käyttöön vähitellen. Aiemmin koulu on ylläpitänyt paperipohjaisia poissaolojen selvitys- ja tiedotusjärjestelmiä niitä vanhempia varten, joilla ei ole ollut halua tai mahdollisuutta tietoteknisten sähköisten järjestelmien käyttöön. Tästä rinnakkaisjärjestelmästä on kuitenkin luovuttu yleisen digitalisaation laajenemisen takia. Huoltajille tarjottiin ja tarjotaan edelleen tarvittaessa käyttöopastusta Wilman käyttöön vaikkapa älypuhelin hyödyntäen.

Koulussa toimii koulukohtainen oppilashuoltoryhmä. Se kokoontuu kaksi kertaa lukuvuoden aikana tai tarvittaessa useamminkin. Ryhmään kuuluvat rehtori, apulaisrehtori, opinto-ohjaaja, erityisopettajat, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, oppilaskunnan edustaja ja edustaja yläkoulun vanhempainyhdistyksestä tai muu vanhempien edustaja sekä oppilaiden edustaja. Se vastaa yleisellä tasolla koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Varsinaista tapauskohtaista oppilashuoltotyötä tämä ryhmä ei tee. Ryhmän keskeisin tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen ja sitä kautta ennalta ehkäisevä oppilashuoltotyö. Oppilaiden ja vanhempien edustajien mukanaolo ryhmässä on vielä sisäänajovaiheessa ja ryhmän toiminta hakee jossain määrin vielä muotoaan. Yksittäistä oppilasta koskevat asiat puolestaan käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa asiantuntijaryhmässä.

Viime vuosina yläkoululla on näyttäytynyt huolenaiheena oppilaskohtaisten määrärahojen niukkuus samalla kun kaikenlaisten oppimateriaalien hinnat ovat jatkuvasti nousseet. Kahtena viimeisimpänä vuonna kustannustason nousu on ollut erityisen nopeaa. Sähköistä oppikirjaa paperisen asemesta käytetään tällä hetkellä vain opinto-ohjauksessa.

Sähköisillä oppikirjoilla on vuotuiset lisenssimaksut, eikä niitä voi kierrättää, mikä tekee sähköisten oppikirjojen käytöstä monin verroin jopa vuosikymmenen kierrossa olevia paperikirjoja kalliimpaa. Tämä realiteetti ohjaa valitsemaan paperisen kirjan, vaikka valinta ei valitettavasti oikein ole sopusoinnussa yleisen

digitalisaation tavoitteiden kanssa. Digitaalisten oppimateriaalien käyttöä on hankaloittanut myös yläkoulun tarpeeseen nähden niukka tietokonekanta, jonka oppilaskohtainen laitemäärä on pitkään ollut noin 0,3 tietokonetta oppilasta kohden. Lukuvuodesta 2022 - 23 alkaen tilanne on kuitenkin alkanut korjautua. Elokuussa 2022 aloittaneet uudet 7-luokkalaiset saivat koulureppuihinsa henkilökohtaisen Chromebook-tietokoneen koulukäyttöä varten, kuten myös tänä syksynä koulunsa aloittaneet uudet 7-luokkalaiset. Tämä on parantanut olennaisesti koulun tietokonetilannetta. Tarkoitus on, että lukuvuoden 2024 - 25 alkaessa jokaisella yläkoulun oppilaalla on käytössään henkilökohtainen opiskelutietokone. Perinteiseen tyyliin syksyllä oppilaille annetaan käyttöönsä paperiset oppikirjat. Kirjat leimataan ja niihin merkitään kirjan hinta, ja oppilas allekirjoituksellaan sitoutetaan pitämään kirjasta hyvää huolta. Kirjojen rikkoutumishävikki onkin näiden toimien ansiosta hyvin vähäistä, mutta kyllä kirjat kuluvat huolellisestikin hoidettuina pitkän käyttö kautensa aikana.

Haapaveden kaupungin tiukka taloudellinen tilanne näkyy materiaalsen niukkuuden ohella opetuksessa myös siten, että henkilöstö pitää säästötalkoovapaita. Mitään velvoitteita tai suosituksia näille ei tänä vuonna kuitenkaan ole annettu. Tälle lukuvuodelle yläkoulun tuntikehystä jouduttiin leikkaamaan neljällä vuosiviikkotunnilla. Leikkauksen takia jouduimme tekemään joitakin oppilasryhmämuutoksia. Näennäisesti yläkoulun tuntikehys kasvoi yhden opetusryhmän siirtyessä yläkoululle Hyttikalliolta tuoden tullessaan 30 vvh tuntikehystä, joka kuitenkin kokonaisuudessaan kuluu kyseisen opetusryhmän tarpeisiin eikä itse asiassa edes riitä siihen.

Opettajien täydennyskoulutuksessa pääpaino on viime vuosina ollut Oulun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen (TOPIK) kanssa toteutetuissa Osaava-hankkeissa. Myös OPH järjestää monista aihepiireistä koulutusta opettajille ja muille koulun ammattilaisille. Opettajia myös koulutetaan 7. luokan oppilaita koskevien Lapset puheeksi -keskusteluiden toteuttamiseen. Taloustilanteen takia opettajien koulutusmatkoja kauemmaksi harmitaan tiukoin kriteerein edellisvuotiseen tapaan.

Toiminta-ajatus

Yläkoulu tukee yhteistyössä kotien kanssa oppilaan kokonaisvaltaista kasvua yhteiskunnan jäsenyyteen luomalla hänelle turvallisen oppimisympäristön ja tarjoamalla hänelle laadukasta perusopetusta.

Koulun toiminta-ajatus pohjautuu Perusopetuslakiin. Laissa tarkoitettuna opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä.

Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana.

Opetuksen tavoitteena on lisäksi turvata riittävä yhdenvertaisuus koulutuksessa koko maan alueella.

Arvopohja

Perusopetus perustuu käsitykseen lapsuuden itseisarvoisesta merkityksestä. Jokainen oppilas on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Jokaisella on oikeus kasvaa täyteen mittaansa ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä. Tässä oppilas tarvitsee kannustusta ja yksilöllistä tukea sekä kokemusta siitä, että kouluyhteisössä häntä kuunnellaan ja arvostetaan ja että hänen oppimisestaan ja hyvinvoinnistaan välitetään. Yhtä

tärkeä on kokemus osallisuudesta ja siitä, että voi yhdessä toisten kanssa rakentaa yhteisönsä toimintaa ja hyvinvointia.

Jokaisella oppilaalla on oikeus hyvään opetukseen ja onnistumiseen koulutyössä. Oppiessaan oppilas rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa ja -katsomustaan sekä paikkaansa maailmassa. Samalla hän luo suhdetta itseensä, toisiin ihmisiin, yhteiskuntaan, luontoon ja eri kulttuureihin. Oppimisesta syrjäytyminen merkitsee sivistyksellisten oikeuksien toteutumatta jäämistä ja on uhka terveille kasville ja kehitykselle. Perusopetus luo edellytyksiä elinikäiselle oppimiselle, joka on erottamaton osa hyvän elämän rakentamista.

Haapaveden perusopetuksen opetussuunnitelman luvussa 2.2. on kuvattu tarkemmin, miten arvot näkyvät koulun toiminnassa:

Oppilaan ainutlaatuisuus	<ul style="list-style-type: none"> - yksilöllinen huomioiminen, opetuksen eriyttäminen ja tukitoimet - oppilaan kiinnostuksen kohteiden huomioiminen - aikuisella aikaa kohdata jokainen oppilas ja olla läsnä (tukea, kuunnella ja kannustaa) - perhekulttuurin kunnioittaminen - erilaisuuden arvostaminen - oppilas kohdataan ystävällisesti ja arvostavasti - oppilaan terveen itsetunnon tukeminen 	
Hyvä opetus	<ul style="list-style-type: none"> - sopivan kokoinen ryhmä - monipuoliset, laadukkaat ja turvalliset opetusmenetelmät ja oppimisympäristöt - huolehditaan myönteisestä, kiireettömästä ilmapiiristä - kannustava palaute ja monipuoliset arviointimenetelmät - opetusta eheytetään: rikotaan oppiainerajoja ja tarkastellaan ilmiöitä tai teemoja kokonaisuuksina - henkilökunnan jäsenet kehittävät itseään ja osaamistaan 	
Sivistys	<ul style="list-style-type: none"> - oppilasta tuetaan hyväksymään itsensä sekä huomioimaan ja kunnioittamaan toisia - oppilaita ohjataan hyviin käytöstapoihin, henkilöstö esimerkinä - oppilaita kasvatetaan ottamaan vastuuta omasta koulunkäynnistään - annetaan esimerkkiä elinikäisestä oppimisesta - ohjataan oppilaita kriittiseen tiedonkäyttöön 	
Tasa-arvo	<ul style="list-style-type: none"> - kaikkia kohdellaan samanarvoisina - tasapuolinen mahdollisuus tulla kuulluksi - tasapaino yksilön oikeuksien ja ryhmän oikeuksien välillä - yhteiset säännöt - epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen - pyrkimys jokaisen oppilaan ymmärtämiseen hänen yksilöllisen taustansa ja voimavaransa huomioon ottaen 	
Osallisuus	<ul style="list-style-type: none"> - kaikilla mahdollisuus vaikuttaa koulun asioihin ja omaan oppimiseensa - oppilaskuntatoiminta - oppilas aktiivinen toimija - oppilas voi koulupäivän aikana tehdä valintoja (esimerkiksi tehtävät, työskentelypiste, työtavan valinta) 	
Suomalaisen kulttuuriperinnön vaaliminen ja monikulttuurisuus	<ul style="list-style-type: none"> - suomalaista ja paikallista kulttuuriperintöä tuodaan esille erilaisten juhlien ja tapahtumien muodossa - tutustutaan muihin kulttuureihin - yhteistyö (oma kunta, lähikunnat, Suomi, Eurooppa, maailma) - oppilasta tuetaan oman kulttuuri-identiteetin rakentumisessa 	
Kestävä kehitys	<ul style="list-style-type: none"> - yhteisistä tavaroista ja ympäristöstä huolehtiminen - huolehditaan yhdessä siisteydestä, kierrättämisestä ja lajittelusta - pyritään säästäväisyyteen, myös materiaaleja opetellaan käyttämään säästeliäästi - kasvatetaan perusteltuja valintoja tekevään kuluttajuuteen - hankintoja suunnitellaan tarkasti 	

Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alainen osaaminen näkyy kaikissa oppiaineissa niille tyypillisellä tavalla (luvut 13-15). Vuosittain valitaan opetussuunnitelmasta painopiste, johon keskitytään hieman enemmän kyseisen lukuvuoden aikana.

Valitaan painopisteeksi lukuvuodelle 2023 - 2024 teema (L2) Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisuus.

Koulutyössä tuetaan oppilaiden kulttuuri-identiteetin muodostumista ja kulttuurisesti kestäväää elämäntapaa, joka perustuu ihmisoikeuksien kunnioittamiseen. Oppilaita ohjataan näkemään kulttuurinen moninaisuus lähtökohtaisesti myönteisenä voimavarana. Samalla heitä ohjataan tunnistamaan, miten kulttuurit, uskonnot ja katsomukset vaikuttavat yhteiskunnassa ja arjessa sekä pohtimaan, millaisia asioita ei voida ihmisoikeuksien vastaisina hyväksyä. Koulutyössä edistetään suunnitelmallisesti kunnioitusta ja luottamusta muita ihmisryhmiä ja kansoja kohtaan. Tutustutaan keskeisiin ihmisoikeussopimuksiin ja niiden merkitykseen ja toteutumiseen maailmassa.

Oppilaita ohjataan lukemaan ympäristön kulttuurisia viestejä, tuntemaan ja arvostamaan elinympäristöään ja sen kulttuuriperintöä sekä tunnistamaan siihen liittyviä arvoja. Mediaympäristöä analysoidaan ja sen vaikutuksia opitaan arvioimaan. Kulttuuriperintöön tutustutaan monipuolisesti ja osallistutaan sen ylläpitoon ja uusintamiseen. Oppilaat saavat mahdollisuuksia kokea ja tulkita taidetta, kulttuuria ja kulttuuriperintöä ja oppivat huomaamaan niiden merkityksen yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvoinnille. Toimimalla yhteistyössä muiden tahojen kanssa koulu tarjoaa oppilaille monenlaisia tilaisuuksia ilmaista kulttuurista osaamistaan ja vaikuttaa esimerkiksi taiteen keinoin.

Kouluyhteisössä ja sen ulkopuolella tapahtuvan vuorovaikutuksen sekä kansainväliseen yhteistyöhön liittyvien kokemusten kautta oppilaiden maailmankuva avartuu ja taito käydä dialogia kehittyy. Oppilaat harjoittelevat ilmaisemaan mielipiteensä rakentavasti ja toimimaan osaamistaan soveltaen monenlaisissa esiintymis-, yhteistyö- ja vuorovaikutustilanteissa. Oppilaita ohjataan asettumaan toisen asemaan ja kasvatetaan kohtaamaan arvostavasti muita ihmisiä sekä noudattamaan hyviä tapoja. Oppilaita rohkaistaan ilmaisemaan itseään monipuolisesti. Heitä ohjataan myös arvostamaan ja hallitsemaan omaa kehoaan ja käyttämään sitä tunteiden, näkemysten, ajatusten ja ideoiden ilmaisemiseen. Koulutyöhön sisällytetään runsaasti mahdollisuuksia luovaan toimintaan. Oppilaita kannustetaan edistämään toiminnallaan esteettisyyttä ja nauttimaan sen eri ilmenemismuodoista.

Miten huomioidaan koululla painotettu laaja-alainen osaaminen lukuvuonna 2023-2024

Lukuvuoden aikana laaja-alaisen oppimisen teema huomioidaan eri aineiden opetuksen yhteydessä. Lisäksi asia otetaan huomioon suunniteltaessa monialaisia oppimiskokonaisuuksia.

Laaja-alaisen osaamisen arviointi keväällä 2024

Havainnoidaan ja oppiaineittain mahdollisilla oppilaskyselyillä kartoitetaan tavoitteen mukaisten valmiuksien kehittymistä vuoden aikana.

Kulttuurillisen osaamisen, vuorovaikutuksen ja ilmaisun arviointiin ei ole olemassa käyttökelpoisia mittareita. Kouluympäristössä parhaimmin toimii opettajahavainnointi, jonka avulla pyritään selvittämään esimerkiksi ennakkoluulojen ja disinformaation uskomisen yleisyyttä koulussa samalla pyrkien molempien aktiiviseen hillitsemiseen, kuten myös kulttuurillista kohtaamista arjessa.

Koulun kehittäminen 2023 - 2024 (laatukäsikirja)

Haapaveden yläkoululla nostetaan rehtorikokouksen päätöksellä lukuvuoden 2023-24 kehittämiskohteeksi korttinumero 4: "Arviointi".

Koulutuksen arviointijärjestelmän tavoitteena on hankkia ja analysoida tietoa koulutuspoliittisen päätöksenteon ja koulutuksen kehittämisen pohjaksi, oppilaiden oppimisen edellytyksien parantamiseksi sekä opetuksen henkilöstön työn ja koulujen kehittämisen tueksi. Arviointi on perusopetuksen tuloksellisuuden arviointia, jossa otetaan huomioon toiminnan vaikuttavuus, taloudellisuus ja tehokkuus. Arvioinnin on oltava suunnitelmallista, säännöllistä, monipuolista ja vertailukelpoista.

Oppilaiden tulee tietää, millä perusteella heidän suorituksiaan arvioidaan. Oppilaan arvioinnilla tuetaan tavoitteiden toteutumista. Arvioinnin kokonaisuus muodostuu välittömistä oppituntipalautteista, muusta oppilaan ja huoltajan saamasta suullisesta ja kirjallisesta palautteesta, arviointikeskusteluista sekä todistuksista. Arvioinnissa käytetään monipuolisia menetelmiä, joiden tulee olla linjassa asetettujen tavoitteiden kanssa. Oppilaan tulee voida osoittaa edistymistään ja osaamistaan eri tavoin. Arviointi kannustaa ja ohjaa oppilasta sekä vahvistaa oppimistaitoja. Oppilaan itsearviointi on osa tätä kokonaisuutta. Huoltajalle arviointi antaa tietoa arviointiperusteista ja oppilaan edistymisestä. Arviointi myös auttaa huoltajaa tukemaan lasta opiskelussa ja opintoihin liittyvissä valinnoissa sekä kasvussa ja kehittämisessä. Oppilasarviointi on Haapavedellä esitetty opetussuunnitelmassa.

Kansallinen laatukriteeristö: Opetuksen järjestäjä ja koulu

- Arviointi- ja kehittämistoimintaa toteutetaan systemaattisesti ja suunnitelmallisesti.
- Opetuksen järjestäjällä ja koululla on toimintansa tarpeisiin soveltuva arviointijärjestelmä.
- Arviointijärjestelmän tuottamaa tietoa käytetään opetuksen kehittämisessä sekä toiminnan ja talouden suunnittelussa.
- Opetuksen järjestäjän ja koulujen arviointiosaamista kehitetään suunnitelmallisesti.
- Opetuksen järjestäjällä ja koululla on yhteisesti sovitut arvioinnin periaatteet.
- Arviointi- ja kehittämistoimintaan osallistuvat myös oppilaat, vanhemmat ja oppilashuoltohenkilöstö sekä tarpeiden mukaan myös muu henkilöstö.

Kehittämiskohteet

- arvioinnin monipuolistaminen ja eri osa-alueiden huomioiminen
- arvioinnin näkyväksi tekeminen
- valtakunnalliset kokeet tueksi
- yhteiset ainekohtaiset kokeet
- yhteinen itsearviointi
- HOJKS:n mukaan arviointi
- luokanvalvoja käy kehityskeskustelut oman luokan oppilaiden kanssa
- kodin tietoisuus arvioinnista; pelkkä koenumeron ilmoittaminen ei riitä

Mittarit

- Kansalliset, kunta- ja koulukohtaiset mittaukset
- Kokeet ja testit
- Kansallisten oppimistulosten seuranta-arvioinnit
- Kansainväliset tutkimukset
- Omat kyselyt

Asiakirjat

- OPS
- Todistukset
- Pedagogiset asiakirjat

Koulukirjasto

Koulukirjasto on pieni ja vaatimaton. Se sisältää mm. erilaisia kirjasarjoja, joita käytetään äidinkielen lukemistoina. Sisäilmaongelman takia koko vanha koulukirjasto hylättiin uuteen kouluun siirryttäessä. Äidinkieli-oppiaineen kannalta välttämättömän koulukirjaston uudelleen luominen kestää useamman vuoden ajan.

Pihapiirissä on kaupunginkirjasto, jonka tarjoamia palveluja käytetään ja tehdään yhteistyötä. Joka perjantain toiseksi viimeinen välitunti on kirjastovälitunti, jonka aikana oppilaat voivat käyttää kirjaston palveluja ilman erillistä opettajan myöntämää lupaa.

Koulukirjaston toiminnan ja kehittämisen arviointi (kevät)

Hankkeet, projektit ja kansainvälisyystoiminta

Yläkoulu on edelleen mukana Taidetestaajat -hankkeessa. Taidetestaajat-hanke oli alun perin kolmivuotinen, mutta se on saanut jatkoaikaa ainakin kevääseen 2027 saakka. Yläkoulu on myös mukana ”Hauska harrastaa Haapavedellä” -kerhohankkeessa, joka on osa Harrastamisen Suomen mallia.

Yläkoulu on mukana Pohjola Nordenin järjestämässä pohjoismaisessa yhteistyötoiminnassa. Yläkoulu mahdollisesti myös osallistuu kansainväliseen Erasmus+ -hankkeeseen, mikäli Haapaveden kaupungin akreditointihakemus hyväksytään.

Erasmus+ -rahoituksella järjestetään:

- oppilasvaihtoa
- shopshadowing -toimintaa
- opettajavaihtoa
- opettajien kursseja

Hankkeeseen osallistumisen tuottamista sijaisuuskustannuksista vastaa Haapaveden kaupunki. Tarkemmat hankkeen tiedot löytyvät kaupungin Erasmus+ -hakemuksesta.

Opetuksen yleinen järjestäminen

Opetusryhmät, oppilasmäärät ja koulun henkilökunta

Luokat, oppilasmäärät ja luokanvalvojat 2023 - 24

Luokka / kotiluokka

poikia tyttöjä yhteensä

LV / luokanopettaja

7A / A21	4	6	10	Juho Karvosenoja
7B / B24	6	9	15	Kimmo Hyväri
7C / B22	10	7	17	Eeva Tähtelä
7D / A15	10	9	19	Mira Matikainen
7E / C15	9	10	19	Sami Mutanen
7F / A27	10	8	18	Annukka Lämsä
7M / M7	1	1	2	Roosa Sillanpää
7T / Tekno	2	0	2	Terho Virtanen
Yhteensä	52	50	102	
8A / A18	6	2	8	Maria Mutanen
8B / B21	9	7	16	Anri Juntto
8C / A11	11	9	20	Jaana Mourtada
8D / A12	10	10	20	Erja Översti
8E / A24	9	11	20	Seppo Korhonen
8G / A14	4	1	5	Minna Hatunen
8M / M7	0	1	1	Roosa Sillanpää
8T / Tekno	0	1	1	Terho Virtanen
Yhteensä	49	42	91	
9A / A28	7	1	8	Tuula Alatalo-Hussein
9B / A23	6	11	17	Timo Harju
9C / A16	5	11	16	Satu Jokisuo-Ryyti
9D / A26	8	8	16	Raija Kalapudas
9E / B13	9	8	17	Tiia Kääntä
9F / C17	7	9	16	Antti Salonen
9G / A14	4	0	4	Minna Hatunen
9M / M7	1	0	1	Roosa Sillanpää
9T / Tekno	0	2	2	Terho Virtanen
Yhteensä	47	50	97	
Kaikki yhteensä	148	142	290	

Opettajat ja koulunkäynninohjaajat 2023 - 24

Aakko Piia PIA (ko, apul. reht.)
Aho Hannele HAA (kä, li, kp)
Ainassaari Kati OPO (opo)
Alatalo-Hussein Tuula TUA (elo)
Alila Minna MIA (ma, fy, ke, atk)
Eerola Janne JAE (eo)
Haapala Kati KAH (kko)
Hanhisuanto Marjo MAH (kko)
Harju Timo TIH (hi, yh, ue, et, kp, opo)
Hatunen Minna MIH (elo)
Hyväri Kimmo KIH (ma, fy, ke)
Jokisuo-Ryyti Satu SAJ (en, ru)
Juntto Anri ANJ (ma, ai)
Järvenpää Tuomo TUJ (rehtori,)
Kalapudas Raija RAK (bi, mt, mm)
Karvosenoja Juho JUK (elo)
Kiipeli-Jaakkonen Katja KAK (hi, yh, ue)
Koisti Sini SIK (tt, bi, mt, mm)
Kontiola Piia PIK (kko)
Koponen Tapio TAK (tn, li)
Korkeakangas Kari KKO (kko)
Korhonen Seppo SEK (eo)
Kääntä Tiia TIK (ko)

Lämsä Annukka ANL (li)
Manninen Emilia EMM (mu)
Matikainen Mira MIM (ru)
Mourtada Jaana JAM (ai, s2)
Mutanen Maria MAM (elo)
Mutanen Sami SAM (tn)
Panasenko Tatiana TAP (kko)
Partio Otto OTP (en, ru)
Rytky Suvi SUR (kko)
Salonen Antti ANS (ku)
Sarpola Leila LES (kko)
Siirtola Lotta LOS (kko)
Sillanpää Roosa ROS (elo)
Tähtelä Eeva EET (ma, fy, ke)
Vatjus Joonas JOV (fy, ke)
Virkkunen Maija-Liisa MAV (kko)
Virtanen Terho TEV (elo "teknoryhmä")
Ylikauma Matti MAY (li)
Översti Erja ERÖ (ai)
Yhteiset opettajat lukiolta:
Alanen Terttu TEA (ma)
Mustola Kati KAM (bi, mt,)
Mäenpää Riina RIM (sa)

Koulun muu henkilöstö

Ahola Pasi, kiinteistönhoitaja
 Ansala Miika, kiinteistönhoitaja
 Hintsala Jemina, kouluterveydenhoitaja (POHDE)
 Väisänen Henna, koulukuraattori (POHDE)
 Salmela Tuija koulusihteeri

Loma- ja työajat**Lukuvuosi 2023 - 2024**

190 työpäivää (miinus vappu ja its. pv.)

Syyslukukausi 9.8. - 22.12. 2023 93 tp

Kevätlukukausi 8.1. - 1.6. 2024 97 tp

Syysloma vko 43, 23.10. - 29.10 2023

Joululoma 23.12.2023 - 7.1.2024

Hiihtoloma vko 10, 4.3. - 10.3.2024

Pääsiäinen 29.3. – 1.4.2024

Vapaapäivät: 6.12.2023 (itsenäisyyspäivä), 1.5.2024 (vappu), 9.5.2023 (helatorstai)

Päivittäinen työaika, jaksotus

Päivittäinen työaika

- 0. tunti: 8.00 - 8.45 (vain tiistaiaamuisin ET-opetusryhmälle)
- 1. tunti: 9.00 - 9.45 (aamunavaus n. 9.00-9.03)
ulkovälitunti 20 min
- 2. tunti: 10.05 - 10.50
7- ja 9-ruokailu + sisävälitunti
- 3. tunti: 11.00 - 11.45 (8. luokat)
- 3. tunti: 11.15 - 12.00 (7. ja 9. luokat)
8-ruokailu + sisävälitunti
- 4. tunti: 12.10 - 12.55
välipala + sisävälitunti
- 5. tunti: 13.10 - 13.55
ulkovälitunti 20 min
- 6. tunti: 14.15 - 15.00

Jaksotus

1. 9.8.-20.9.	4. 8.1.-20.2.
2. 21.9.-8.11.	5. 21.2.-12.4.
3. 9.11.-22.12.	6. 15.4.-1.6.

Tuntikehyksen käyttö

Yläkoulun tuntikehys lv. 2023 - 2024 on 767 vvh (sis. 30 vvh Hyttikalliolta siirtynyttä kehystä) joka käytetään seuraavasti:

- yleisopetukseen ja erityisopetukseen 693 tuntia
(josta osa-aikaiseen erityisopetukseen käytetään 50)
- luokanvalvojan tehtäviin 19
- tehostettuun opinto-ohjaukseen 5
- tukiopetukseen 26,5 = n. 1,3 h/lk/vko
- demonstraatioihin 15
- erityistehtäviin 8,5

Yhteensä 767

Työryhmät

Aineryhmät 2023 - 2024

Suunnittelevat ja kehittävät yhdessä opetusta. Toiminnan erityinen painotus tänä lukuvuonna valmistautumisessa uuteen kouluun siirtymiseen (materiaalin ja välineistön inventointi, hylättävän materiaalin hävittäminen). Kokoontuvat vähintään kerran lukukaudessa, tarvittaessa useammin.

Matemaattiset: Minna Alila pj, Eeva Tähtelä, Joonas Vatjus, Kimmo Hyväri, Anri Juntto, Terttu Alanen

Kielet: Mira Matikainen pj, Otto Partio, Riina Mäenpää, Erja Översti, Jaana Mourtada, Satu Jokisuo-Ryyti

Reaaliaineet: Sini Koisti pj, Katja Kiipeli-Jaakkonen, Kati Mustola, Raija Kalapudas, Timo Harju

Taito- ja taideaineet: Hannele Aho pj, Sami Mutanen, Matti Ylikauma, Tiia Kääntä, Antti Salonen, Emilia Manninen, Annukka Lämsä, Piia Aakko, Tapio Koponen

Erityisopetus: (laajennetulla tehtäväkuvalla ja kokoonpanolla) Tuula Alatalo-Hussein pj, Seppo Korhonen, Janne Eerola, Juho Karvosenoja, Minna Hatunen, Maria Mutanen, Roosa Sillanpää, Terho Virtanen, + rehtori/apul. rehtori, opo, kuraattori, + LV vuorollaan kutsuttuna

Kehittämistyöryhmä 2023 - 2024

Piia Aakko pj, Kimmo Hyväri, Tiia Kääntä, Timo Harju, Kati Ainassaari, Terho Virtanen, Minna Alila, Sini Koisti, Eeva Tähtelä

Muut työryhmät

9lk:n kevätkomitea, ysien juhla & special day: Emilia Manninen pj, Timo Harju, Antti Salonen, Satu Jokisuo-Ryyti, Tiia Kääntä, Raija Kalapudas, Roosa Sillanpää, Minna Hatunen, Terho Virtanen, Piia Aakko, Tuula Alatalo-Hussein, Marjo Hanhisuanto, Hannele Aho

Pedagoginen tiimi: Tuomo Järvenpää pj, Kati Ainassaari, Piia Aakko, Seppo Korhonen, Janne Eerola, Henna Väisänen, Jemina Hintsala, + tarpeen mukaan muita

Virkistys-, osallisuus- ja hyvinvointitiimi: Anri Juntto pj, Mira Matikainen, Tapio Koponen, Matti Ylikauma, Satu Jokisuo-Ryyti, Leila Sarpola, Maija-Liisa Virkkunen, Joonas Vatjus

Turvatiimi: Sami Mutanen pj, Raija Kalapudas, Tuomo Järvenpää, Juho Karvosenoja, Piia Aakko, Terho Virtanen, Kimmo Hyväri

Teema- ja tsemppitiimi: Emilia Manninen pj, Eeva Tähtelä, Sini Koisti, Maria Mutanen, Tuula Alatalo-Hussein, Minna Hatunen, Annukka Lämsä, Kari Korkeakangas, Otto Partio, Hannele Aho

TVT-tiimi: Terttu Alanen, Katja Kiipeli-Jaakkonen, Minna Alila

Koulun juhlat: Emilia Manninen pj, Tuomo Järvenpää, Jaana Mourtada, Erja Översti, Antti Salonen, Timo Harju, Piia Aakko, Tiia Kääntä, Hannele Aho, Marjo Hanhisuanto

Etäopetustiimi: TVT-tiimi + pj:t aineryhmistä

YS-ajan käyttö

Opettajan tulee osallistua koulussa kolmen tunnin ajan viikossa opetuksen yhteissuunnitteluun, aine- ja asiaryhmittäisiin neuvonpitoihin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä opetuksen suunnitteluun ja koulun toiminnan kehittämiseen liittyvien tehtävien tekemiseen. 1.8.2017 -alkaen yhteissuunnittelu-aika on luonteeltaan vuotuista, eli jollakin viikolla käyttämättä jäävä YS-aika siirtyy käytettäväksi joskus myöhemmin. Yhteensä peruskoulussa on YS-aikaa 1.8.2020 -alkaen 120 tuntia lukuvuodessa. Yhteissuunnittelua koskevista soveltamisohjeista todetaan, että yhteissuunnittelu-työaikana tehtävää työtä on esimerkiksi:

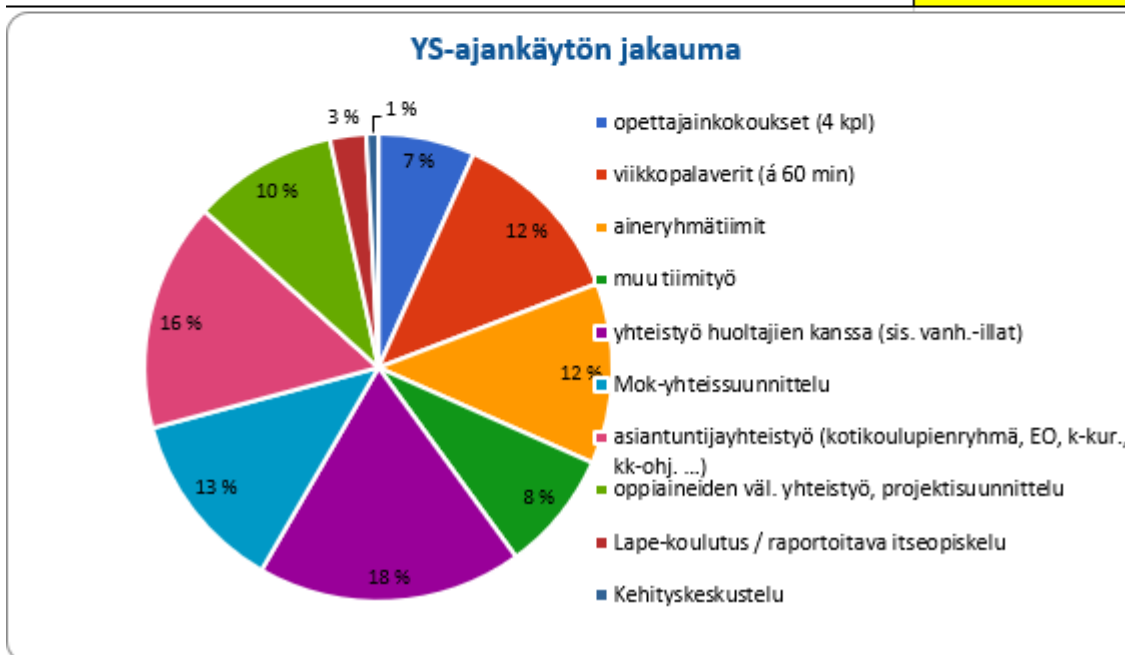
- yhteistyö oppilaiden huoltajien kanssa
- koulun kasvatustyön suunnittelu
- koulun toimintaan liittyvien tapahtumien, juhlien, retkien ym. suunnittelu yhteistyö muiden koulujen ja päiväkotien opettajien kanssa
- yhteistyö koulupsykologin, koulukuraattorin, terveydenhuoltohenkilöiden tai muiden viranomaisten kanssa oppilasasioissa
- kahden tai useamman opettajan yhteistyönä tapahtuva opetuksen suunnittelu; opettajainkokoukset kuuluvat yhteissuunnittelu-aikaan

Yhteissuunnittelutyöaikaan luetaan siis oppituntien ulkopuolinen työ lukuun ottamatta:

- omien oppituntien suunnittelua, valmistelua ja jälkityötä
- muiden sopimusmääräysten perusteella korvattavia tehtäviä (esim. musiikkiesitysten hoito, luokanvalvojan tehtävät jne.)
- opettajatyöpäiviä (veso)
- tehtäviä, joita varten opettaja on vapautettu tavanomaisesta opetustyöstään
- välitunti on osa oppituntia, joten välituntien aikana tehtyä työtä ei voida lukea yhteissuunnittelutyöaikaan kuuluvaksi

Lukuvuoden 2023 - 24 YS-ajankäytössä pääpaino kokousten ja viikkopalavereiden lisäksi on aine-ryhmittäisellä valmistelutyöllä, joka liittyy toimintatapoihin uudessa kouluympäristössä.

Lukuvuoden yhteissuunnitteluajan suunnittelu	
Yhteissuunnittelu-aika lasketaan 1.8.2017 lähtien vuotuisena.	
yhteissuunnittelu-aika 1.8.2021 -alkaan	120h
YT-ajan käyttö koululla	YHTEENSÄ
opettajainkokoukset (4 kpl)	8
viikkopalaverit (ä 60 min)	15
aineryhmätiimit	15
muu tiimityö	10
yhteistyö huoltajien kanssa (sis. vanh.-illat)	22
Mok-yhteissuunnittelu	15
asiantuntijayhteistyö (kotikoulupienvyhmä, EO, k-kur., kk-ohj. ...)	19
oppiaineiden väl. yhteistyö, projektisuunnittelu	12
Lape-koulutus / raportoitava itseopiskelu	3
Kehityskeskustelu	1
	120

Osa-aikainen erityisopetus

Laaja-alaisina erityisopettajina toimivat Seppo Korhonen ja Janne Eerola.

Erityisopetus pyritään järjestämään joustavasti oppilaan tarpeista lähtien.

Oppilas, joka tarvitsee tukea jossakin oppiaineessa, voi opiskella joko osan tai kaikki kyseisen aineen tunnit erityisopetuksessa. Tavoitteet ja arviointi ovat samat kuin yleisopetuksessa. Erityisopetusta annetaan pienryhmäopetuksena pääasiassa kielten, matematiikan ja äidinkielen opiskelussa sekä luki- ja puheopetuksena. Puheopetusta annetaan oppilaan ja/tai vanhempien pyynnöstä yksilöopetuksena.

Jonkin oppiaineen oppimäärä voidaan tarvittaessa yksilöllistää. Oppimäärän yksilöllistäminen edellyttää asiantuntijan suorittamiin tutkimuksiin tai muuhun selkeään näyttöön perustuvaa sivistysjohtajan päätöstä. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, HOJKS, jossa tavoitteet määritellään oppilaan edellytysten mukaan. Tällöin oppilas pääsääntöisesti suorittaa aineen koko oppimäärän erityisopetuksessa.

Oppilasennuste

Ennusteessa ei ole mukana arviota paikkakunnan perhekoteihin sijoitettavista yläkouluikäisistä nuorista. Sijoitusnuorten yläkoulun oppilasmäärää kasvattava vaikutus on noin 10 oppilasta vuodessa.

	Oppilasennuste yläkoulu							
	oppilaita				opetusryhmien tarve			
lukuvuosi	7	8	9	yht	7	8	9	yht.
2023-2024	88+14* 52p/50t	76+15* 49p/42t	98+15* 47p/50t	290	5+2	4+2	5+2	14+6=20
2024-2025	89+10* 45p/54t	88+14* 52p/50t	76+15* 49p/42t	292	5+2	5+2	4+2	14+6=20
2025-2026	82+10* 38p/54t	89+10* 45p/54t	88+14* 52p/50t	293	5+1	5+2	5+2	15+5=20

Opettajien erillistehtävät

Yläkoululla erikseen OVTES-sopimuksen perusteella korvattavia tehtäviä ovat:

- Kirjaston hoitotyö
- Kokoelmien hoitotyö
- Musiikkiesitysten hoitotyö
- Luokanvalvontatyö
- AV-välineiden ja tietotekniikan lähituki
- Oppilaskunnan vastaavan työ
- Kerhotyö
- Taito- ja taideaineiden materiaalihankinta ja ylläpito

IT-laitteiden huollosta ja ylläpidosta vastaa kaupungin oma IT-tuki.

Teemapäivät, tapahtumat ja kilpailut

Syyslukukausi 9.8. - 22.12. & kevätlukukausi 8.1. - 1.6.

LV-tunnit aina jakson päättyessä

Elokuu:

- Kouluvuosi alkaa kahdella henkilökunnan VESO päivällä 7. - 8.8.
- Ensimmäinen koulupäivä: LV-tunnit + opekokous
- Luottamusoppilaiden valinta
- Lopulliset taidetestausilmoittautumiset
- Seiskapäivät 15. - 17.8.

Syyskuu:

- Oppilaita KLL:n yleisurheilukisoissa
- Lenkki-iltapäivä pe 1.9. klo 11.45, 8-luokkien MOVE!-mittaukset samaan aikaan
- 7 lk vanhempainilta 14.9.2023
- 7 lk vierailut nuorisotalolla opotuntien puitteissa
- 7 lk vierailut kotiseutumuseolla
- xERÄ-valinnaiskurssin vaellusretki Kinnula-Kivijärvi-tienoolle 22. - 23.9. (2 opettajaa ja n. 40 oppilasta)
- Syystiedote
- Teknoryhmän MOK
- Syksyn yo-kirjoitukset 11. - 27.9.
- 8.luokkien taidetestausreissu Ylivieskaan pe 15.9. klo: 11 - 14.30
- Camera Obscura 26.-28.9.

Lokakuu:

- Kodin ja koulun päivä 4.10.
- TET-info vko 41 (14.9.)
- 9 lk TET viikot 42 ja 44
- Syysloma vko 43
- 9 lk oppilaitosvierailut alkavat
- Roosa-nauha 6.10 henkilökunnalle (nyyttarit, arpajaiset)
- 8. luokille poliisin vierailu syys-lokakuulle
- 7. luokkien kansainvälisyyskasvatusvierailu JEDU:lle 19.10.

Marraskuu:

- Valinnaisaineoppaan päivitys
- 9. lk oppilaitosvierailut jatkuvat
- Lasten oikeuksien päivä 20.11. (teematunti/tuokio/tms.) Tsemppitiimin tuokio
- Matematiikkakilpailut loka-marraskuussa
- 7. lk MOK, aiheena suomalaiset perinteet (oppiaineet: ainakin taito- ja taideaineet)
- 8. lk MOK, aiheena ilmastonmuutos (oppiaineet: ainakin AI, KE, FY, BI, GE, ja TT)
- 9. lk MOK, aiheena työelämä (mukana oppiaineista mm. YH, OPO)
- 8. luokkien taidetestausreissu to 9.11. Ouluun

Joulukuu:

- Yhteishakuilta
- Yläkoulun joulumyyjäiset vko 48 - 50 (tarkempi pvm. sopimatta) Tukarit ja oppilaskunta
- Pajapäivä ke 20.12.
- Joulujuhla 21.12. Klo: 12, (koulu loppuu klo: 13)

Tammikuu:

- 7. lk valinnaisaineilta
- Uutisten viikko (ent. Sanomalehtiviikko) 29.1. - 2.2.2024

Helmikuu:

- Ajokortti työelämään -koulutuspäivä 9 lk
- Mediataitoviikko 5.-11.2.-24
- 8. lk TET vko 9
- Yhteishaku vko 9
- Nauhäätä-kilpailu
- 9. luokan metsävisa
- 9. luokkien Yrityskylä-vierailu Ouluun (ajankohta vielä avoin)
- Penkkarit vko 7, to 15.2. -24
- Wanhojen tanssit vko 7, pe 16.2. -24
- Ystävänäpäivä ke 14.2. (Tsemppi-tiimi)

Maaliskuu:

- Talviloma vko 10
- 8. lk TET vko 11
- Kevään ylioppilaskirjoitukset 12.3. - 3.4.2024
- Vko 12-13 Talviulkoilupäivä ruokailun jälkeen. Välipala siellä.

Huhtikuu:

- 8. lk yritysvierailut opotuntien puitteissa
- pe 26.4. Kansallinen veteraanipäivä (la 27.4.) JEDU:lla lipunnosto

Toukokuu:

- Metsäpäivä 7. lk
- Taksvärkkipäivä (ajankohta sovitaan oppilaskunnan esityksen pohjalta)
- Tulevat seiskat tutustumassa pe 24.5.
- 7. luokkien TET (yksi päivä pe 24.5.)
- Kevätinfo 9. lk/poliisi
- Lenkkipäivä/Liikuntailtapäivä to 30.5.
- Taito- ja taideaineiden näyttely, mahdollinen
- To 16.5. 9CDE yrityskylä, Oulu
- Pe 17.5. 9ABKFGM yrityskylä, Oulu
- Ysijuhla pe 31.5., kevätjuhla, 7. - 8.lk klo: 9 - 12 Piknik

Vanhempainillat ja muu säännöllinen yhteydenpito koteihin

- Seiskaluokkien oppilaiden huoltajille tutustumisilta 14.9. ja tammi-helmikuulla valinnaisaineista
- 7. luokkien huoltajille puhelinkierros, 8.luokkien puhelinkierros tarvittaessa, 9.luokilla tarpeen mukaan
- 7-luokkalaisten Lapset puheeksi -keskustelut lokakuusta-marraskuusta alkaen (LV sopii ajat) Lape-kouluttajat sopivat 7-luokanvalvojien kanssa koulutukset syys-lokakuussa
- Ysiluokkien oppilaiden huoltajille tammi-helmikuu (ammatinvalintaan liittyvä).
- Tarvittaessa pidetään myös muita vanhempainiltoja.

Toimintaa (kilpailut ja teemapäivät)

- KLL:n yleisurheilukilpailut syyskuussa
- KLL:n salibandyturnaukset jouluihelmikuussa
- Matematiikka-kilpailut
- Koululaisten hiihdon maakuntaviesti
- Kenguru-kilpailu
- Ruokavisa

Muut opetuksen järjestämiseen liittyvät ratkaisut

Lähinnä Haapavedellä toimiviin perhekoteihin sijoitettuja oppivelvollisia nuoria varten on teknologiakylästä vuokrattuihin tiloihin perustettu erillinen yläkoulun erityisopetuksen ryhmä. Tämän ryhmän opettamisesta vastaavat yksi erityisopettaja ja kaksi koulunkäynninohjaajaa. Yläkoulun opinto-ohjaaja vastaa ryhmän oppilaiden ja yleisopetuksen välisestä tietojenvaihdosta ja koordinoinnista.

Muina opetuksen järjestämisen erityisratkaisuuina yläkoululla annetaan maahanmuuttajataustaisille oppilaille suomen kielen S2-tason opetusta. Lisäksi yläkoululla on erillinen vuosiluokista 7 - 9 koottu

opetusryhmä elämänkatsomustiedon opettamiseen. Vuosiluokkiin sitomatonta opetusta voidaan antaa yksittäisille oppilaille erillispäätöksellä tarpeen vaatiessa.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Opetussuunnitelma edellyttää, että perusopetuksessa oppilailla on vähintään yksi oppimiskokonaisuus lukuvuodessa. Se toteutetaan eri oppiaineiden yhteistyönä, ja oppilaiden annetaan osallistua kokonaisuuden aiheen valintaan. Oppimiskokonaisuuksien nimet, tavoitteet, sisällöt ja toteutus päätetään paikallisesti. Aihepiirien on mahdollisuuksien mukaan oltava oppilaiden kannalta kiinnostavia ja merkityksellisiä. Ne myös auttavat hahmottamaan, miten eri oppiaineissa opiskeltavat asiat liittyvät toisiinsa ja ”oikeaan” elämään. Aihepiirit lisäävät mahdollisuuksia ymmärtää asioiden vuorovaiikutussuhteita ja keskinäisiä yhteyksiä sekä edistävät laaja-alaista osaamista.

Haapaveden yläkoulun opettajakunta päättää kunakin vuonna toteutettavien monialaisten oppimiskokonaisuuksien teemat. Mahdollisia teemoja ovat esimerkiksi:

- Joulukuukausi
- Eurooppa
- Amerikka
- Luonto
- Työelämä
- Ympäristön suojelu vs. saastuminen
- Kulttuurilliset teemapäivät

Lukuvuoden 2023 - 24 monialaiset oppimiskokonaisuudet on sovittu toteutettavaksi pääosin oppiaineiden sisältöihin sovittaen ikäluokittaisina tutkimus- tai opiskeluaiheteemoina. Mahdollisesti myös järjestetään koko koulua tai jotakin ikäluokkaa koskevia teemapäiviä, jos niin opettajakunta erikseen päättää.

Koulun ulkopuolella annettava opetus

Tapahtumakalenteri

Pääosa yläkoulun rutiineista poikkeavista tapahtumista sovitaan muutamia viikkoja ennen tapahtuma-aikaa. Tapahtumista tiedotetaan opettajille, oppilaille ja oppilaiden huoltajille ennen kaikkea Wilman välityksellä hyvissä ajoin ennen tapahtumaa. Koulun Wilma-sivuston etusivulla on koulun tapahtumakalenteri, johon oppilaita koskevat tapahtumat pyritään merkitsemään riittävän aikaisin. Tapahtumista myös ilmoitetaan oppilaille ja koteihin Wilma-viesteillä.

Opintoretket ja leirikoulut

Koska retkivarojen kerääminen oppilailta on apulaisoikeusasiamiehen syksyllä 2019 antaman tulkinnan myötä muuttunut käytännössä mahdottomaksi, on yläkoulu käytännössä joutunut lopettamaan opintoretket hankerahoitteisia retkiä lukuun ottamatta. Tällä hetkellä lukuvuodelle 2023-24 on toteutettu vain xERÄ-valinnaiskurssin erävaellusretki Peuranpolulle syyskuussa Tiina ja Antti Herlinin säätön myöntämän apurahan turvin ja 8. luokkien taidetestausmatkat Ylivieskaan ja Ouluun. Eri opianeiden puitteissa myös toteutetaan koulupäivään sisältyviä pienimuotoisia vierailuja Haapavedellä toimiviin kauppaliikkeisiin tai muihin yrityksiin.

Mikäli kaupungin Erasmus+ -akreditointihakemus menestyy, tuottaa se mahdollisesti jo lukuvuodelle 2023-24 opintoretkiä, vierailuja tai tutustumiskäyntejä, joiden kohteista ja sisällöistä ei vielä ole tietoa.

Muut opintoretket/opintokäynnit (päivän retket)

9. lk

- Yritysvierailuja Haapaveden ammattiopistolle ja muihin lähiseudun oppilaitoksiin
- koulutuskokeilut eri oppilaitoksissa
- kotitalouden kokkivierailuja Jedulle
- mahdollinen osallistuminen KLL:n urheilutoimintaan
- luokkien Yrityskylävierailut Ouluun

8. lk

- Oman paikkakunnan yritykset
- "Taidetestaajat"-hankkeen retket
- kotitalouden kokkivierailuja Jedulle
- mahdollinen osallistuminen KLL:n urheilutoimintaan

7. lk

- metsäpäivä
- vierailu kotiseutumuseossa
- mahdollinen osallistuminen KLL:n urheilutoimintaan

Retkien kohde ja ajankohta riippuvat asianomaisten laitosten mahdollisuudesta vastaanottaa vierailuja. Koulu ja oppilaskunta voivat mahdollisesti avustaa retkien rahoituksessa.

Koko päivän retkillä pyritään järjestämään ruokailu koulun kustannuksella. Muulloin on eväät koululta.

Retkillä on aina mukana riittävä määrä sekä nais- että miesopettajia valvojina (vähintään opettaja/luokka).

Retkellä olevien opettajien tunnit pitävät kouluun jäävät opettajat eikä näistä aiheudu ylimääräisiä kustannuksia.

Pienryhmien retket ja teemapäivät

Pienryhmien elämys- ja seikkailupedagogiikkaan perustuvat retket ja teemapäivät, jotka toteutetaan pääsääntöisesti luonnossa eri vuodenaikoina.

- puolukkaretket
- mäenlaskuretket
- teemaretket ja –päivät
- leivontatempaukset
- liikuntatempaukset

Yökoulut

Yläkoulu ei järjestä yökouluja.

Oppilaiden osallisuus

Oppilaiden osallisuus opetuksen järjestämisessä

Perusopetus edistää kannustavaa vuorovaikutusta, yhteistyötä, yhteistä vastuunottoa ja osallisuutta. Lähtökohtana on yhteinen vastuu ja huolenpito jokaisen hyvästä ja turvallisesta koulupäivästä, mitä tukee tiivis yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa sekä hyvä perehdytys koulun toimintakäytänteisiin eri tilanteissa (mm. turvallisuussuunnitelma, oppilashuoltosuunnitelma, opettajaopas). Huomiota kiinnitetään myös oppilaiden vastuuseen ja mahdollisuuksiin vaikuttaa omaan ja yhteiseen työskentelyyn sekä toimintaympäristöön ja sen turvallisuuteen. Osallisuuden kautta tuetaan oppimista, hyvinvointia sekä vastuulliseksi ihmiseksi ja yhteiskunnan jäseneksi kasvamista.

Peruskoulun opetussuunnitelma määrää varsin tarkasti kussakin oppiaineessa opiskeltavat sisällöt. Näin ollen oppilaat sen enempää kuin opettajatkaan eivät juuri voi näihin sisältöihin vaikuttaa. Työtavat puolestaan ovat opettajien vapaasti valittavissa ja työtapoihin oppilaidenkin voidaan antaa vaikuttaa. Yläkoululla ei ole eri oppiaineisiin mitään yhdenmukaista käytäntöä siitä, kuinka oppilaiden työtapatoivomuksia kysytään. Tärkeää kuitenkin on, että oppilaalla on aito mahdollisuus vaikuttaa siihen, kuinka jonkin opinto-osion opiskeleminen tapahtuu. Vaikutusvalta ei kuitenkaan tarkoita ehdotonta päätösvaltaa. Opettajalla on oikeus ja velvollisuus arvioida sitä, missä määrin oppilaiden ehdottamilla työtavoilla on mahdollista oppia vaaditut tiedot ja taidot, eikä työtapoja ole lupa muokata viihteellisyyden ehdoilla opiskelun tuloksien kustannuksella.

Oppimisympäristöllä voi olla suuri merkitys opiskelun tuloksellisuuden kannalta. Opiskelijat pyritään ottamaan mukaan kouluympäristön kehittämistyöhön. Lisäksi oppilaat voivat esittää toivomuksia toteutettavien tutustumiskäyntien ja retkien suhteen.

Oppilaiden osallisuuden toteutuminen ja arviointi (kevät)

Asiaa kartoitetaan keväällä muun toiminnan arvioinnin yhteydessä toisaalta kysymällä opettajilta heidän toimistaan oppilaiden osallisuuden edistämisessä, ja toisaalta oppilaille suunnatulla kyselyllä.

Oppilaskunta

Oppilaskunnan ohjaajana toimii lv. 2023 - 24 opettaja Sini Koisti

Oppilaskunnan hallitus:

Oppilaskunnan hallituksen kokoonpano on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri, rahastonhoitajat, somevastaavat ja seitsemän muuta hallituksen jäsentä. Hallituksen jäsenistön nimitiedot on tiedotettu koulun sisäisesti oppilas- ja opettajakunnalle.

Luokkien luottamusoppilaat:

Jokaisella Haapaveden yläkoulun luokalla toimii luottamusoppilas. Hän hoitaa lukuvuoden aikana luokkansa osalta muutamia oppilaiden yhteiseen tekemiseen liittyviä luottamustehtäviä. Luottamusoppilaiden nimitiedot on tiedotettu koulun sisäisesti oppilas- ja opettajakunnalle.

Oppilaskunnan toiminta 2022 - 2023

Oppilaskunta järjestää koko koulun yhteisiä tapahtumia. Luokat äänestävät edustajan keskuudestaan oppilaskuntaan.

Oppilaskunta vaikuttaa kouluviihtyvyyteen osallistumalla yhteisten hankintojen päättämiseen Oppilaskunta toimii kanavana nuorten kuulemiselle.

Oppilaskunnan suunnittelemat tapahtumat ja tempaukset kirjataan tähän lukuvuoden mittaan.

Oppilaskunnan toiminnan arviointi (kevät)

Tukioppilaat

Tukioppilaat valitaan syyslukukauden aikana tehtävään halukkaista 8. luokan oppilaista. Oppilaat koulutetaan tukioppilastehtäviin, jotka liittyvät yleiseen viihtyvyyteen ja yhteisöllisyyden lisäämiseen koulussa sekä omansa ja nuorempien ikäluokkien oppilaiden tukemiseen erilaisissa tilanteissa koulussa. Tukioppilaita valitaan noin 10 kutakin ikäluokkaa kohden. Aiemmin valitut 9.-luokkien tukioppilaat jatkavat tehtävissään pääsääntöisesti yläkoulunsa päättymiseen asti.

Tukioppilaiden nimitiedot on tiedotettu koulun sisäisesti oppilas- ja opettajakunnalle. Tukioppilas-toimintaa ohjaa Annukka Lämsä.

Tukioppilastoiminta lukuvuonna 2023 – 2024

- Lukuvuoden teemana: somekiusaaminen
- Ryhmytymistunteja 7. Luokille
- Pukeutumispäivien järjestämistä
- Kahvion pitoa
- Koulutusta tukioppilaille
- Joulukalenteri
- Ystävänäpäiväohjelmaa
- Pääsiäismunien piilotusta
- Vappuohjelmaa

Tukioppilaat saavat koulutusta, ja he pyrkivät ehkäisemään koulukiusaamista. He järjestävät erilaisia teemapäiviä ja he toimivat myös 7.-luokkalaisten tutoreina.

Tukioppilastoiminnan arviointi (kevät)

Kestävä kehitys

Kestävän kehityksen tekoja ja tavoitteita Haapaveden yläkoulussa 2023-24

Taidetestaajat-hanke: Taidetestaamatkat Helsinkiin toteutetaan junamatkoina ympäristösyistä, vaikka hanke mahdollistaisi myös lentäen matkustamisen. Näin pyritään osaltaan pienentämään Taidetestaajat-hankkeen hiilijalanjälkeä.

Pyritään säästämään paitsi hankintamäärärahoja myös luontoa kierrättämällä oppikirjoja niin pitkään kuin mahdollista.

Pyritään tehtävissä hankinnoissa valitsemaan edullisia, mutta kuitenkin pitkän käyttöiän omaavia tuotteita.

Tulostetaan ja kopioidaan harkiten. Vältetään tarpeetonta väritulostamista. Valitaan digitaalinen paperisen asemesta aina kun se on järkevästi mahdollista.

Suositaan sähköistä viestimistä paperisen asemesta.

Kodin ja koulun yhteistyö

Osallistaminen ja yhteistyö

Perusopetuslain mukaan opetuksessa tulee olla yhteistyössä kotien kanssa. Yhteistyöllä tuetaan kasvatuksen ja opetuksen järjestämistä siten, että jokainen oppilas saa oman kehitystasonsa ja

tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Yhteistyö edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Huoltajien osallisuus sekä mahdollisuus olla mukana koulutyössä ja sen kehittämässä on keskeinen osa koulun toimintakulttuuria. Kodin ja koulun kasvatusyhteistyö lisää oppilaan, luokan ja koko kouluyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta.

Huoltajien osallistaminen (toimintakulttuuri, kasvatustavoitteet, kodin ja koulun yhteistyö)

Voidakseen huolehtia kasvatustehtävästään huoltajan tulee saada tietoa lapsensa oppimisen ja kasvun edistymisestä sekä mahdollisista poissaoloista. Lisäksi huoltajan kanssa keskustellaan opetuksen järjestämisen keskeisistä asioista, kuten opetussuunnitelmasta, oppimisen tavoitteista, oppimisympäristöistä ja työtavoista, oppimisen tuesta ja oppilashuollosta, arvioinnista ja todistuksista sekä opiskeluun liittyvistä valinnoista ja lukuvuoden erilaisista tapahtumista. Kannustavat ja oppilaan oppimista ja kehitystä myönteisesti kuvaavat viestit ovat tärkeitä. Säännöllisen palautteen avulla huoltaja voi osaltaan tukea lapsensa tavoitteellista oppimista ja koulunkäyntiä. Erytisen tärkeää yhteistyö on oppilaan koulupolun nivelvaiheissa sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukea suunniteltaessa ja toteutettaessa. Henkilökohtaisten ja ryhmätapaamisten lisäksi yhteistyössä hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa.

Huoltajille tarjotaan mahdollisuuksia tutustua koulun arkeen ja osallistua koulun toiminnan ja kasvatustyön tavoitteiden suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen yhdessä koulun henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Yhteinen arvopohdinta luo perustaa yhteiselle kasvatustyölle. Kodin ja koulun yhteistyössä edistetään myös huoltajien keskinäistä vuorovaikutusta ja luodaan pohjaa vanhempainyhdistystoiminnalle. Vanhempien verkostoituminen ja yhteinen toiminta vahvistavat yhteisöllisyyttä ja antavat tukea opettajien ja koulun työlle.

Vanhempainilta järjestetään 7.- ja 9. -luokkien huoltajille kerran vuodessa. Tarvittaessa vanhempainiltoja voidaan järjestää enemmänkin.

Seitsemännellä luokalla luokanvalvoja soittaa huoltajalle ainakin yhden kerran. Lisäksi luokanvalvoja tarjoaa huoltajille mahdollisuuden "Lapset puheeksi"-keskusteluun, joka on lapsen opiskelun vahvuus- ja riskitekijöitä kartoittava laajennettu vanhempainvartti.

Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla luokanvalvoja soittaa huoltajalle tarpeen mukaan Wilma-viestinnän ollessa kuitenkin pääasiallinen yhteydenpitomuoto.

Muita yhteydenpitovälineitä ovat Wilma, sähköposti ja Pedanet.

[Yläkoulun vanhempainyhdistys](#)

Yläkoulun vanhempainyhdistyksen toiminta on tällä hetkellä lamassa osanottaja- ja aikapulan takia. Toimintaa pyritään elvyttämään lukuvuoden aikana.

Valinnaisaineet ja niiden järjestäminen

Yläkoulun 7.-luokkalaisilla on valinnaisainetta yksi vuosiviikkotunti. Sen sisällöksi koulutuksen järjestäjä on valinnut käsityön kaikille vuosiluokan oppilaille.

8.- ja 9. -luokkien oppilaat valitsevat itselleen kaksi pitkää valinnaisainetta, joita he opiskelevat yläkoulun kahden viimeisen luokan ajan. Lisäksi oppilaat valitsevat 8. luokkaa varten kaksi ja 9. luokkaa varten toiset kaksi lyhyttä valinnaiskurssia, joiden laajuus on yksi vuosiviikkotunti.

8.- ja 9. -luokkaa varten valittavista pitkistä valinnaisaineista toisen on oltava taide- ja taitoaineen valinnainen oppimäärä. Tästä oppimäärästä muodostuu yhdessä 7. luokalle valitun käsityötunnin kanssa Tuntijakoasetuksessa määrätty "Taide- ja taitoaineiden valinnaiset" -oppimäärä, siis niin sanotut "taitai-opinnot", joiden laajuus on yhteensä 5 vuosiviikkotuntia. Taitai-opintoihin sisältyvistä valinnaisista ei tule todistuksiin erillistä arvosanaa, vaan ne arvioidaan yhteisellä arvosanalla kunkin aineen kaikille yhteisen oppimäärän kanssa. Pakollista suurempi oppimäärän laajuus ilmenee tällöin todistukseen merkitystä suuremmasta vuosiviikkotuntimäärästä. Muista valinnaisaineista tulee todistuksiin erillinen arvosana siten kuin opetussuunnitelmassa on määrätty.

Lukuvuonna 2023-24 valinnaisaineina toteutui monipuolisesti taito- ja taideaineita. Lisäksi valinnaisaineina opiskellaan vieraita kieliä, kaupallisia aineita, maa- ja metsätaloutta sekä yksittäisinä lyhytkursseina mm. matematiikkaa, biologiaa ja historian lyhytkurssia. Lisäksi toteutetaan jo perinteeksi muodostunut erittäin suosittu erävaelluskurssi liikunnan lyhytkurssina.

Arviointi

Lukuvuoden oppilasarviointi

Yläkoulun oppilasarvioinnit toteutetaan jaksojen 3 ja 6 päätteeksi. Kolmannen jakson lopussa ennen joulua toteutetaan väliarviointi, ja kuudennen jakson lopuksi keväällä lukuvuoden päättyessä päätösarviointi.

Keskeinen osa vuonna 2016 uudistuneessa opetussuunnitelmassa ovat uudistuneet arvioinnin kriteerit ja menetelmät. Uutta aiempaan verrattuna arvioinnissa ovat esimerkiksi oppilaiden itsearviointi, vertaisarviointi ja erityinen pyrkimys arvioinnin kannustavuuteen. Opetussuunnitelman arviointiluvun uudistus astui voimaan 1.8.2020. Sen olennaisimmat yläkoulua koskevat muutokset liittyvät päättötodistuksen ulkomuotoon, arviointikriteeristön yhdenmukaistamiseen ja täsmennyksiin opintojen aikaiseen formatiiviseen arviointiin liittyen. Uutta todistuksissa on eri aineiden laajuuden näkyminen todistukseen merkittävien viikkotuntimäärien muodossa. Päätösarviointiin puolestaan on opetushallituksessa laadittu oppiainekohtainen kriteeristö arvosanoille 5, 7, 8 ja 9.

Oppilaan opinnoissaan edistymisen seurannassa Wilmaan merkittävien koearvosanojen seurannalla on keskeinen merkitys. Huoltajat voivat Wilman kautta näkemiensä oman lapsen koearvosanojen perusteella suuntaa antavasti ennakoida tulossa olevia todistusarvosanoja ja varautua niihin. Tulossa

olevista hylätyistä (4) arvosanoista tiedotetaan huoltajille erikseen niin varhaisessa vaiheessa, että lapsella on tosiasiallinen mahdollisuus opiskeluaan terävöittämällä parantaa opintomenestystään ja välttyä hylätyltä arvosanalta.

Nykyinen opetussuunnitelma tarjoaa opettajille monenlaisia arvioinnin muotoja. On mahdollista monella eri tavalla antaa oppilaalle palautetta tämän menestymisestä. Voidaan lisäksi antaa ryhmälle tai yksittäiselle oppilaalle jakso- tai viikkotavoitteita ja antaa palautetta niiden täyttymisestä. Kussakin oppiaineessa ja kunkin opettajan toimesta voidaan käyttää hyvin erilaisia arvioinnin muotoja ja palautejärjestelmiä. Yhteistä kuitenkin on se, että enää ei voida enää tyytyä pelkästään yhteen kirjalliseen kokeeseen lukukautta kohti ja suoraan sen perusteella annettavaan arvosanaan. Monipuolisen ja kannustavan arvioinnin vaatimus ei näin tulisi täytettyä.

Kerhot

Haapaveden peruskoulujen kerhot toimivat syksystä 2021 alkaen Harrastamisen Suomen malli -hankkeen osana.

Lukuvuonna 2023 - 24 yläkoululla toimivat seuraavat kerhot:

- Salibandy - Matti Ylikauma
- Tukioppilaskerho - Annukka Lämsä
- Kokkikerho – Marjo Hanhisuanto
- Tyttöjen maanantai - Marjo Hanhisuanto / Suvi Rytky / Hannele Aho

Kerhotoiminnan arviointi (kevät)

Liitteet